

Anababalar ve Bakıcılar 2009-2010

Anababalar ve bakıcılar için kılavuz eki

Öğrenim ve iş yaşamı seçimlerinde çocuklarınıza yardımcı olabilmemiz için

Bu kılavuzda eğitim ve öğretim konularındaki bellibaşlı değişiklikler açıklanmıştır. Ayrıca ergen çocuğunuzun doğru seçimleri yapabilmesi için ona nasıl yardımcı olabileceğiniz konusunda bazı önerilere yer verilmiştir.

Eğitim ve öğretim alanlarında yapılan değişiklikler günümüzün ergenlerinin önceden olmadığı kadar çok seçim yapabilmelerine olanak sağlıyor. Ne yapacaklarına karar verirken aynı zamanda hem heyecanlanabilir, hem kafaları karışabilir hem de endişelenebilirler. Çocuklarınızı en iyi sizler tanıyorsunuz, hem şimdiki hem de gelecekteki seçimlerinde onlara yardımcı olmak gibi yaşamsal bir göreviniz var. Bazen davranışları aksini gösterse de eldeki kanıtlar ergenlerin, anababa ve bakıcılarının ne düşündüğüne değer verdiklerini söylüyor.

EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE DEĞİŞİKLİKLER

Amaç

Gittikçe küreselleşen bir ekonomide Birleşik Krallık'taki gençlerin eskisinden daha yüksek beceri düzeylerini yakalamaları gerekiyor. Değişen dünyanın gereksinimlerini karşılamak üzere eğitim ve öğretimde bazı yeni düzenlemeler yapılıyor. Burada amaç şunları sağlamak:

- tüm gençlerin öğrenim, iş yaşamı ve yetişkin yaşamlarında gereksinim duyacakları becerileri elde etmeleri – iyi düzeyde İngilizce ve matematik dahil.
- her gence uygun bir seçenek olması.
- her seçeneğin öğrenim yoluyla iş yaşamına katılımı sağlayacak patika seçenekleri sunması.

Temel beceriler

Tüm öğrenim programlarında ve diploma derecelerinin çoğunda öğrenim, iş yaşamı ve yetişkin yaşamı için temel beceriler artık kapsanıyor. İşlevsel beceriler, günlük yaşamımızda kullandığımız İngilizce, matematik, Bilgi ve İletişim Teknolojileri gibi konulardaki pratik becerilerdir ve şimdi orta öğretim ders programlarında öğretilmektedir. İşlevsel beceriler, Diploma programının bir parçasıdır ve 2010'dan sonra da GCSE ve Çıraklık programlarının da parçası olacaktır.

Seçenekleri geliştirmek

Her genç için uygun bir seçenek olmasını sağlayacak önlemler arasında şunlar vardır:

- özgüven aşılacak ve temel nitelikleri edinmeleri sağlamak için ek desteğe gereksinim duyan gençler için yeni öğrenim programları ve patikaları geliştirmek
- GCSE ve A Level gibi varolan diploma derecelerini güçlendirerek amaçlarını yerine getirmelerini sağlamak ve gençleri yüksek öğrenime ve iş yaşamına hazırlamak
- Diploma adlı yepyeni bir derece. Derslik etkinlikleri ve uygulama deneyimini birleştiren Diploma programı, gerçek yaşamla doğrudan ilgili pratik konular öğrenmek isteyen her

türden yeteneklere sahip ergenlere uygundur. Temel, Yüksek ve Gelişkin düzeylerde verilir. Şu anda tüm Diploma alanları her bölgede verilmediğinden ergen çocuğunuz ne gibi alanların sunulduğunu okulundan öğrenebilir.

- Başarıya iş temelli bir yoldan erişmek isteyenler için genişleyen Çıraklık programları. Çıraklık programında gençler çalışırken diplama derecesi kazanabilir. Bazı bölgelerde Genç Çırak programları 14-16 yaş arası gençler için sunulur.
- Eylül Garantisi programıyla tüm 16 ve 17 yaş grubuna öğrenimde uygun bir yer bulma garantisi.

Gelişmeyi desteklemek

Bu değişiklikler, tüm seçeneklerin bir sonuca varmasını sağlar. Gençler sonradan isterlerse yön değiştirebilirler ama bunun için şimdi yaptıkları seçimin gelecekteki seçim olasılıklarını kısıtlayıp kısıtlamadığını öğrenmelidirler.

Daha fazla bilgi için

Bu kılavuzun daha kapsamlı bir çevrimiçi sürümü için www.connexions-direct.com/parentcarer adresini ziyaret ediniz. Bu adreste elinizdeki kılavuz ekinin pdf ve metin dosyası sürümlerini de bulabilirsiniz. Ayrıca www.direct.gov.uk adresinde 'Parents' ('Anababalar') ve 'Young people' ('Gençler') bölümlerine de bakabilirsiniz. Evinizde bilgisayar yoksa İnternet'e yerel halk kitaplığından ya da Connexions merkezinden erişebilirsiniz.

ÇOCUKLARINIZIN İYİ SEÇİM YAPMALARINA YARDIMCI OLMAK

Başarılı seçimler yapmanın anahtarı iyi bilgi sahibi olmaktır. Ergen çocuğunuzun başarılı seçimler yapmasına yardımcı olmak için seçeneklerinin neler olduğunu bilmesini sağlamanız ve güçlü özellikleriyle ilgi alanlarını iyi bilmeniz gerekir.

Seçenekler hakkında bilgi

Bazı alanlar zorunlu olduğu için anahtar aşama 4'te 16'dan sonraya kıyasla daha az seçenek vardır. Örneğin herkesin İngilizce, matematik ve temel bilimler görmesi gerekir.

Ergen çocuğunuza nasıl destek olabilirsiniz

Onlara sunulan ders alanları ve dereceleri hakkında iyice bilgi sahibi olmalarına yardımcı olunuz. Onları şunları yapmaları için özendiriniz:

- okuldan getirdikleri bilgileri okusunlar – anahtar aşama 4 için olan seçenekler arasından seçim yapıyorlarsa hangi alanların zorunlu, hangilerinin seçmeli olduğunu bilip bilmediklerini sorunuz.
- yerel fırsatlar konusunda daha fazla bilgi edinmek için yerel çevrimiçi 14-19 rehberini kullansınlar – bu rehber şü adresten erişebilirler: www.direct.gov.uk/14-19prospectus
- ilgilerini çeken seçenekler hakkında, seçeneğin sonucu, maddi yardım olanakları gibi konularda olabilecek sorularının bir listesini yapsınlar
- bilmek istedikleri konuları bilen insanlarla konuşsunlar – örneğin, ilgilerini çeken seçenekleri yürüten ya da alanlar, öğretmenleri, iş yaşamı eşgüdümçüleri ve Connexions bireysel danışmanları

- bir seçenek hakkında daha fazla bilgi edinmek için ders tanıtım toplantılarına ve ziyaretlerine kayıt olsunlar
- gözde seçenekler çabuk dolduğundan özellikle 16 yaş sonrası aşamasında başvuru son tarihlerini kontrol etsinler.

Daha iyi eğitim nitelikleri edinmek, daha iyi iş fırsatları, daha yüksek kazanç ve işten elde edilen hoşnutluğun artması anlamına gelir. Eğitim niteliği olmayanlar için iş seçenekleri hızla azalmaktadır. Ergen çocuğunuz 16 yaş sonrasında ne yapacağına karar verme aşamasındaysa ona, yüksek öğrenim dahil, daha fazla öğrenim içeren seçenekleri seçmesini öneriniz. Geçmişleri nedeniyle onlar için hiçbir yolun kapalı olmadığını ve pekçok gencin okulu bitirdikten sonra da eğitim ve öğretime devam ettiğini anımsatın.

Güçlü özellikleri ve ilgi alanları

Ergen çocuğunuzun yaptığı seçimler güçlü yönleri ve ilgi alanlarıyla uyuyorsa başarılı olma olasılığı daha yüksektir.

Güçlü özelliklerini ve ilgi alanlarını belirlemelerinde onlara yardımcı olun

Şunları konuşmaları konusunda onları özendirin:

- en sevdikleri ve en sevmedikleri ders konuları
- boş zaman etkinlikleri
- farklı ders türleri hakkında ne düşünüyorlar
- test, sınav ve uygulama projeleri hakkında ne düşünüyorlar.

Ayrıca anahtar aşama 4 sırasındaki seçimlere bakan **Which way now?** dergisiyle 16 yaş sonrası seçimlere bakan **It's your choice** dergisindeki etkinliklerin üzerinden birlikte gidebilirsiniz. İnternet üzerinden çalışırken daha iyi düşünüyorlarsa bu dergilerin İnternet sürümlerine bakmalarını özendirebilirsiniz: www.connexions-direct.com/whichwaynow ve www.connexions-direct.com/itsyourchoice

Şimdi ne yapacaklarıyla ilgili seçimleriyle gelecekte ne yapmak istedikleri arasındaki bağlantıları görmeleri için onlara yardımcı olabilirsiniz.

Onları gelecekte umut ve beklentileri ile iş ya da öğrenim yaşamı üzerine düşünceleri hakkında konuşmaya özendirin. Şu anda açık seçik planları olmamasının bir sorun olmadığına onları inandırın. Önerine pekçok seçim fırsatı sunacak seçenekler arasında ileride de seçim yapabilirler.

Kafalarında belli bir iş varsa, bunu yapmak için belli özel deneyimleri olması, alan dersleri almaları, nitelik ve derece sahibi olmaları gerekebilir. İlgilerini çeken meslekler hakkında daha fazla bilgi edinmeleri için www.connexions-direct.com/jobs4u adresinde **jobs4u** başlığına bakmalarını ve yerel çevrimiçi 14-19 rehberinde derse kabul gerekliliklerini incelemelerini özendirin.

Size endişe veren seçimleri yumuşakça sorgulayın

Örneğin, ergen çocuğunuzun yaptığı seçimi aşağıdaki nedenlerle sorgulamak isteyebilirsiniz:

- yeterli araştırma yapmadı
- belli bir konudaki ilgisini ya da yeteneğini abarttı ya da özellikle azımsadı
- dersi öğreteceğini düşündüğü kişiden, arkadaşlarının ne diyeceğinden ya da grup içinde tek erkek ya da kız çocuğu olacağından çok fazla etkilendi.

Kararlarını destekleyin

Ergen çocuğunuzun kararına katılmazsanız da onurunuzla teslim olmaya çalışın. Onun kararını kabul ederek onun için en iyisini istediğinizi gösterin. İleride yanlış bir karar verdiklerini düşünürlerse bunun sonuçlarıyla başa çıkabilmek için sizin desteğinize gereksinim duyacaklardır.

Bir yedek planlarının olmasını sağlayın

Çeşitli basit nedenlerle yapmak istedikleri şeyleri yapmak istedikleri biçimde yapamayabilirler. Yedek bir planlarının olması onlara olaylar üzerinde hala denetimleri olduğu duygusu verecektir.

SİZE KİMLER YARDIMCI OLABİLİR?

Yardım için konu öğretmenlerine ya da sınıf öğretmenlerine başvurabilirsiniz. Ayrıca aşağıdaki kişi ve kurumlara da danışabilirsiniz. Bu kılavuzun tam sürümünden de bilgi edinebilirsiniz: www.connexions-direct.com/parentcarer

Ergen çocuğunuzun Connexions bireysel danışmanı ile görüşün

Bireysel danışmanlar, sunulan ders konuları, öğretim fırsatları, meslekler ve ergenleri ve anababalarıyla bakıcılarını ilgilendiren diğer konularda bilgi, öneri ve kılavuzluk sunarlar. Ergen çocuğunuzun danışmanı ile okulda ya da yerel Connexions merkezinde görüşebilirsiniz.

Connexions bireysel danışmanları ve okullardaki Özel Eğitim Gereksinimleri Eşgüdümcüleri (SENCO) özel gereksinimleri ya da engelli durumları olan ergenlere geçiş planlaması yapabilmeleri için ek destek sağlarlar. 9, 10 and 11. yıllarda, özel eğitim gereksinimleri raporunun gözden geçirilmesiyle ilgili yıllık gereklilikler yanında, yetişkinliğe geçiş planı da hazırlanmalıdır. Geçiş planı hazırlanırken ergen çocuk değerlendirmelerin merkezinde yer almalı, ilgileri ve gelecekte neler yapmak istediği üzerine odaklanılmalı ve tüm seçenekler onlarla ve anababaları ve bakıcılarıyla birlikte değerlendirilmelidir. Ergen çocuğun yaşamında yer alan diğer profesyoneller de değerlendirme sürecine katılabilir. Geçiş Planı hazırlandıktan sonra Connexions bireysel danışmanı planın uygulanmasına yardımcı olacak ve ergenin özel destek gereksinimlerini de hesaba katacaktır. Connexions merkezi 25 yaşına kadar destek vermeyi sürdürebilir.

Connexions Direct hizmetini kullanın

13 ile 19 yaşları arasındaki ergenler için olan bu hizmet ergenleri ilgilendiren pek çok konuda hızlı bilgi ve öneriler sunar. Bu hizmete erişim bir Internet sitesi ya da doğrudan bir Connexions Direct danışmanı aracılığıyla olur. www.connexions-direct.com/jobs4u Internet sitesinde **jobs4u** adlı bir bakıcılar veritabanı vardır. Connexions Direct danışmanları, haftanın yedi günü saat 8.00 ile 02.00 arasında gençlerin sorularını telefonla, cep telefonu iletilisiyle ya da www.connexions-direct.com adresinde eposta aracılığıyla yanıtlarlar.

www.direct.gov.uk adresindeki Directgov hizmetini kullanın

Bu adres, kamu hizmetleri konusundaki her soruyu yanıtlayabilecek tek adrestir. Gençlerin önündeki seçenekler, öğrenim için maddi destek ve yardım kaynakları hakkında gerekli tüm bilgilere erişmek için 'Parents' ('Anababalar') ve 'Young people' ('Gençler') bölümlerine bakın.

Parentline Plus ile bağlantı kurun

Anababalar için Teknik Bilgi programı kapsamında desteklenen gönüllü sektör örgütüdür www.dcsf.gov.uk/parentknowhow. Anababalara anababalık kapsamındaki her konuda ücretsiz öneri ve kılavuzluk sunar. 24 saat açık olan telefon yardım hattını **0808 800 2222** telefon numarasını arayarak ya da www.parentlineplus.org.uk Internet sitesinden bilgi ve eposta desteğine erişebilirsiniz.

Parentline Plus aynı zamanda çevrimiçi bir toplumsal paylaşım sitesi olan 'school gate' ('okul kapısı') topluluğunu da yönetir. Daha fazla bilgi için www.gotateenager.org.uk adresini ziyaret ediniz.

PARA KONULARI

Öğrenim, ergen çocuğunuzun gelecekteki başarısı için yaşamsaldır, parasal endişeler onları öğrenimden alıkoymamalıdır. 16 yaşını geçmişlerse maddi yardım almaya hakları olabilir. Örneğin aşağıdaki konularda yardım alabilirler:

- Günlük öğrenim giderleri –**Eğitim Sürdürme Ödeneği (EMA)** hükümet tarafından yürütülen ve gerekli koşulları yerine getiren gençlere haftada 30 sterline kadar yardım vererek eğitimlerini sürdürmelerine yardımcı olan bir programdır. Alacakları tutar ailelerinin gelirine göre değişir ama ailenin aldığı diğer yardımları etkilemez.
- Çocuk bakımı – **Care to Learn** programı, öğrenimleri sırasında genç anababalara çocuk bakımı giderlerinde yardımcı olur
- Belli **bir engellilik durumu ya da öğrenim güçlüğünden** kaynaklanan özel gereksinimlerin karşılanması – geniş çeşitlilikte yardım sunulur. Ergen çocuğunuzun Connexions bireysel danışmanı, çocuğunuzun alabileceği yardımlar hakkında bilgi verecektir
- Özel dereceler için öğrenim – dans ve tiyatro gibi özel dereceler almak isteyen ergenlere sınırlı sayıda **burs ve öğrenim ödülü** verilebilir. Bu destekler, hükümet desteklerinin karşılamadığı günlük giderler ve öğrenim harçlarını karşılamaya yardımcı olur
- İleri öğrenim giderleri – okul ve kolejlerin ciddi maddi gereksinimleri olan 16 yaş üstü gençler için ayırdıkları **seçimli destek fonları** vardır. Okul ve kolejlerdeki Öğrenci Destek Görevlileri daha fazla bilgi verebilir
- Yüksek öğrenim – gençler **burs ve geri ödemeli kredilere** erişebilirler. Alacakları tutar genellikle ailelerinin gelirine göre değişir.

Daha fazla bilgi için

Verilen maddi destekler hakkında daha fazla bilgi edinmek için

www.direct.gov.uk/moneytolearn ve www.direct.gov.uk/studentfinance adreslerini ziyaret edin.

KARARLAR VERİLDİĞİNDE NE OLUR?

Önümüzdeki birkaç yıl içinde ergen çocuğunuz öğrenimini düzene sokmak, kişisel sorunlarıyla başa çıkmak ve daha fazla öğrenim ve işle ilgili seçimler yapmak için yardıma gereksinim duyabilir.

Öğrenimi düzene sokmak

Hangi seçeneği seçerlerse seçsinler ergenler öğrenim durumlarını düzene sokmak, araştırma yapmak, işlerini zamanında teslim etmek ve etkin biçimde işlerini gözden geçirmek konularında yol almalıdırlar. Ergen çocuğunuzun en iyi nasıl öğrendiğini bilerseniz ona bu konularda yardımcı olabilirsiniz.

Ergen çocuğunuzun neden müzik dinlemek istediğini, bağırarak konuştuğunu ve birşeyler öğrenirken neden ayağa kalkıp dolaştığını hiç merak ettiniz mi? Bu onun öğrenme biçimi olabilir. Herkes öğrenmek için görme, duyma ve dokunma duyularını kullanır. Bazıları bir duyuyu diğerlerinden daha fazla kullanır. Bu da onların öğrenme biçimlerini etkiler.

Görme duyusuna güvenenler <ul style="list-style-type: none">• pekçok ayrıntılı not çıkarırlar• anımsamak için gözlerini kapatırlar• renkli sunumları severler• sıkıldıklarında birşeyler izlemek isterler	Ergen çocuğunuz böyleyse şunlara özendirin <ul style="list-style-type: none">• çalışmak için sessiz bir yer bulmak• önemli metinlerin altını çizmek için renkli kalemler• okuma ve ders notlarını çizelge, grafik ve resme dönüştürme
Ses duyusuna güvenenler <ul style="list-style-type: none">• sesli okurlar ve öğrendikleri hakkında konuşurlar• sözlü yönergeleri severler• başkalarına açıklamaktan zevk alırlar• sıkıldıklarında kendi kendilerine mırıldanır ya da konuşurlar	Ergen çocuğunuz böyleyse şunlara özendirin <ul style="list-style-type: none">• tartışma ve konuşmalara katılmak• sesli okuma• gözleri kapalı olguları yineleme• anımsamak için müzik, melodi ve uyaktan yararlanma
Dokunma duyusuna güvenenler <ul style="list-style-type: none">• yaparak öğrenirler• sık sık kıpırdanır ve çiziktirirler• etkin olmak isterler ve düzenli ara verirler• sıkıldıklarında başkalarının dikkatini çekerler	Ergen çocuğunuz böyleyse şunlara özendirin <ul style="list-style-type: none">• hareket ederek, eyleyerek ya da rol yaparak öğrenmek• çalışırken müzik dinlemek• başkalarıyla birlikte çalışmak• önemli metinlerin altını canlı renkli kalemlerle çizmek

Kişisel sorunlarla başetmek

Bazen ergenlerin çoğu yaşamlarındaki diğer şeylerle başa çıkmakta zorlanabilirler. Bu endişeleriyle başa çıkarken onlara aşağıdaki biçimlerde yardımcı olabilirsiniz:

- bir sorunu sezer sezmez onlara destek verebilirsiniz – her zaman erken müdahale etmek geç kalmaktan iyidir
- dediklerini dinleyebilir ve sorunu onların gözünden görmeye çalışabilirsiniz
- onlarla birlikte bir çözüm üzerinde çalışabilirsiniz – başkalarını işe katabilir, okul, kolej, eğitimci ya da Connexions bireysel danışmanından gerekirse uzman yardımı alabilirsiniz
- başarılarının ve yeni kazanımlarının farkına varmalarını sağlayarak onların özgüvenini artırabilirsiniz
- akıl danışmanlığı, öğretmenlik, iş deneyimi, gönüllü çalışma gibi fırsatları değerlendirmelerini ve Duke of Edinburgh Award gibi yarışmalara katılmalarını öğendirebilirsiniz.

Daha fazla öğrenim ve iş yaşamı kararları vermek

17 ve 18 yaşlarında ergen çocuğunuzun önündeki seçenekler arasında şunlar da olabilir:

- kolejde ya da üniversitede daha yüksek diploma dereceleri için öğrenim görmek – tam ya da yarı zamanlı öğrenim görebilirler ve bir iş dalını daha iyi anlamalarını sağlayacak alan temelli bir ders programını ya da belli bir işi yapmalarını sağlayacak iş temelli bir programı izleyebilirler
- bir yıl ara verebilirler – pekçok genç iş yaşamı patikasında bir sonraki aşamaya geçmeden önce bir yıl ara verir ve bu zamanı çalışarak ya da seyahat ederek geçirir
- Çıraklık için başvurabilirler
- işe girebilirler – iş eğitimiyle birlikte olması umulur
- kendileri için çalışırlar – kendi işini kurmak zor bir seçimdir dolayısıyla ergen çocuğunuz buna ilgi duyuyorsa en kısa zaman içinde bir uzmandan bilgi almasını sağlayın.

Bu seçenekler arasında yollarını bulmaları için şu üç soruya yanıt vermeleri için onları öğendirebilirsiniz:

- Şimdi neredeyim?
- Nerede olmak istiyorum?
- Oraya nasıl varacağım?

Seçeneklerini değerlendirirken onlara öğrenimin onları karlı çıkaracağını anımsatın. Eğitim nitelikleri olanlarla olmayanlar arasında büyük bir ücret farkı vardır. İş yaşamlarına düşük becerili, düşük ücretli, iş eğitimi olmayan bir işte başarlarsa daha iyi bir işe geçmek onlar için çok zor olabilir.

Diğer sürümler

Bu yayının Braille alfabesiyle ve ses CD'sinde sürümleri de vardır. Bunların kopyalarından edinmek için lütfen DCSF Publications yayınevini **0845 602 2260** numaralı telefondan arayınız ya da **connexions@prolog.uk.com** eposta adresine bir istek iletisi gönderiniz.

Varolan çeviriler

Anababalar ve Bakıcılar kılavuz ekinin metin sürümlerinin Arapça, Bengal dili, Gujarat dili, Hintçe, Mandarin Çincesi, Lehçe, Pencap dili, Somalice, Türkçe, Urduca ve Vietnam diline çevirileri vardır ve **www.connexions-direct.com/parentcarer** Internet adresinden indirilebilir.

Kılavuzun pdf ve metin sürümlerine şu Internet adresinden erişebilirsiniz:

www.connexions-direct.com/parentcarer. Kişisel bilgisayarınızı kullanarak metni büyütülebilirsiniz.